

ČTENÉ BOHOSLUŽBY - MIROSLAV VACULÍK

ČTYŘI DŮVODY K RADOSTI novoroční

VSTUPNÍ SLOVA

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. O Hospodinu mluv vždy s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se. Velebte Hospodina se mnou, vyvyšujme spolu jeho jméno. Dotázal jsem se Hospodina a odpověděl mi, vysvobodil mě od všeho, čeho jsem se lekal. (Ž 34,1-5) Haleluja!

PÍSEŇ č. 196 Co činí Bůh, vše dobré jest

MODLITBA

Hospodine, Pane náš, jeden rok skončil a druhý nastává. V historii vesmíru je to jen kratičký okamžik, který snad ani nestojí za řeč – a přece věříme, že nejen roky, staletí a tisíciletí, ale každý den a hodina mohou být důležité, protože jsou neopakovatelné. Ty sám jsi nás naučil počítat čas, abychom si nemysleli, že se všechno jen cyklicky opakuje, ale věděli, že každá chvíle je nová, darovaná a ^{NEJEDIN} nesamozřejmě. Minulý rok se již nikdy nevrátí a co je před námi, nikdo neviděl a nezná. Chceme ti proto poděkovat za všechno, co jsi nám v minulém roce dával, v čem jsi nám pomohl a kde jsi v nás probudil naději. Současně musíme prosit o odpuštění za vše, co jsme v minulém roce pokazili, rozbili a promarnili. Na počátku nového prosíme o novou milost a požehnání pro dny, které jsou před námi. Dej, ať nový rok prožijeme ve tvé blízkosti, v dosahu tvého Slova a v důvěře ve tvou pomoc a zastání. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Jako první čtení vyslechněte z žalmu 85. verše 1. až 3. a od verše 8. do 14.:

TOLIK SLOU PÍSMÁ SVATÉHO

(*Pro předního zpěváka. Pro Kórachovce, žalm. Hospodine, projevoval jsi své zemi přízeň, úděl Jákobův jsi změnil...*)

PÍSEŇ č. 696 Dnes začíná zas nový rok

KÁZÁNÍ

Základem kázání je 28. žalm:

Žalm Davidův. K tobě, Hospodine, volám, nebud' ke mně hluchý, skálo moje. Neozveš-li se mi, budu podoben těm, kteří sestupují v jámu. Vyslyš moje prosby, k tobě o pomoc teď volám, pozvedám své ruce k svatostánku tvé svatyně.

Mezi lidi svévolné mě nezařazuj, mezi pachatele ničemností. S bližním rozmlouvají o pokoji, ale v srdci mají zlobu. Nalož s nimi podle jejich skutků, podle jejich zlého počínání. Nalož s nimi podle díla jejich rukou, podle zásluhy jim odplat'. Když jim nezáleží na Hospodinových skutcích a na díle jeho rukou, rozmetá je a víc nezbuduje.

Požehnan bud' Hospodin, že vyslyšel mé prosby! Hospodin je síla má a štít můj, mé srdce v něj doufá. Pomoci jsem došel, proto v srdci já sám, svou písní mu budu vzdávat chválu. Hospodin je síla svého lidu, spásná záštita svého pomazaného.

Zachraň svůj lid a žehnej dědictví svému, bud' mu pastýřem a nes jej na ramenou věčně!

Milí bratři a milé sestry! Právě přečtený žalm je pozoruhodný šíří životních situací, které v něm přicházejí ke slovu. Na počátku se žalmista bojí, že již umírá a sestupuje do hrobu. Vzápětí se brání nepřátelům a svolává na ně Boží soud. V závěru žalmu však dává průchod svému štěstí a děkuje Bohu za pomoc. Větší rozpětí snad ani není možné. Od strachu ze smrti až k chvále Boží, Ale tak už to v našem životě bývá. Musíme být připravení na lepší i na horší. Stejně tak i v novém roce, který nastává. Vybereme si proto z dnešního žalmu několik myšlenek, které by nám mohly být inspirací a posilou.

① Žalmista hned na počátku nazývá Boha **skálou**. Pro člověka, který žil uprostřed přírody a stále na cestách, sloužila často skála jako pevný orientační bod. Bylo to místo, kam se vracel a kde se setkával s druhými. Na rozdíl od okolní přírody, která se chvíli zelená a pak zase usychá, byla skála stále stejná, neměnná a pevná. Neohnula se pod přívalem větru a deště. Nepopraskala pod spalujícím žářem slunce. Skála byla žalmistovi synonymem stálosti. Byla tu před námi a bude tu i po nás. Chodili kolem ní naši otcové a budou kolem ní chodit naši vnuci.

Člověk potřebuje mít kolem sebe tyto pevné body. Hodnoty, které se nemění. Cíle, které se neopouštějí. Lásku, která se nestřídá. Víru, která není na prodej. Čím jsme starší, tím hůř snášíme, jak se všechno kolem nás mění. Obchody nejsou tam, co bývaly. Tam, kde byla kdysi úrodná pole a louky, stojí haly a továrny. Střídají se státní útvary, mění se hodnota peněz i politické poměry, stále musíme kupovat nové a dokonalejší výrobky, většině technických vynálezů už ani nerozumíme, naši známí postupně umírají a noví lidé přicházejí na svět. Než jsme se nadáli, je za námi ¹³dváňacet let nového tisíciletí. Někdy je těch změn už tolik, že to člověk ani nedokáže vstřebat a pochopit.

Ale pořád je tu skála, která se ani za celá tisíciletí nepohnula. Náš Bůh Hospodin. Je stále stejně milující. Je stále stejně spravedlivý. Jeho sliby platí. Jeho věrnost je stejně neměnná, jako vesmírné zákony.

Je uklidňující a povzbuzující, když člověk ví, že některé věci pořád platí a není třeba na nich nic měnit. Například Desatero, Kázání na hoře nebo Vyznání víry. To však neznamená, že bychom mohli jen bezmyšlenkovitě opakovat stále stejné pravdy. Na Boží stálosti je podivuhodné, že není zkostrnatělá. Boží láska ztělesněná v příběhu Ježíše Krista naopak nabývá stále nových podob. Proto smíme v novém roce s důvěrou očekávat, že si Boží lásku nebudeme připomínat jen tak, jak jsme ji už prožili, ale poznáme ji i v nové a nečekané podobě. I když je skála na stejném místě, mění se její tvar, podle toho, z které strany k ní přicházíme. Každý další rok proto smíme poznávat Boha novým způsobem a přitom víme, že je stále týž – včera, dnes i zítra.

② Druhá myšlenka, které si všimneme, je důraz, který žalmista klade na **modlitbu a Boží odpověď**. Pevné pouto, které je mezi žal-

⊗ nebo z které strany se na ni díváme

mistou a Bohem, bylo utkáno ve vzájemném rozhovoru. Není to vůbec samozřejmé, neboť lidé se vždycky snažili získat Boží přízeň především různými obřady a rituály. I dnes lidé raději Bohu něco obětují, něco si odřeknou nebo si rovnou za něco zaplatí, ale nedovedou si s Pánem Bohem popovídat od srdce k srdci. Právě to je však na křesťanské víře nejcennější. Náš důvěrný rozhovor s Bohem. Jestli si děláme plány na tento rok, nezapomeňme na čas, kdy v něm budeme hovořit s Bohem. Obojí – modlitební ztišení i naslouchání Božímu slovu – potřebuje svůj čas a když si ho neuděláme, nemůžeme si divit, když se nám Pán Bůh bude vzdalovat a my jemu odcizovat.

③ V další části našeho žalmu, mluví autor o **nepřátelích**, kteří mu ztěžují život. Z televize a novin se takřka denně dovídáme, jaké trápení si dovedou lidé navzájem způsobit. Kolikrát si říkáme, že ten náš svět je snad rok od roku horší a zkaženější. Je to však pouze informační klam. Zatímco dřív jsme o většině lidského utrpení nevěděli, v globálním světě víme o každé havárii u protinožců.

Přesto se plným právem musíme ptát: Jak krásný by mohl být náš svět, kdyby v něm nebylo místo pro zločince, kteří dovedou způsobit utrpení a smrt tolika nevinných lidí. Na mnohé lidí dolehla v minulosti lidská zloba a nevratně jim poznamenala život. Nepředstírejme si, že bychom si v takových chvílích nepřáli potrestání viníků. Jedna věc je odpuštění těm, kteří svých zločinů upřímně litují. Těch už se bát nemusíme. Nehledě na to, že i my jsme chybovali. Ale je mnoho lidí, kteří svou vinu nikdy neuznají a jsou na to, co zlého udělali, ještě pyšní. Obyčejný člověk je proti takovým bezohledným a drzým lidem většinou bezmocný. Někdy to může vézt až k naprosté beznaději a deziluzi. Jak má být člověk laskavý a spravedlivý, když sám trpí nespravedlností a svého práva se nikde nedovolá?

Když jsme bezmocní, bývá veliké pokušení vylít si zlost alespoň zástupně na někom jiném. A z toho je pak zase další nespravedlnost a pořád dokola. Ale víra nám dává dobrou protizbraň. Svou bolest a pocit křivdy smíme svěřit Bohu a nechat na něm, jak a kdy potrestá ty, kteří nám ublížili. Kdo odevzdá svou při Pánu Bohu, nemusí se dál trápit a užírat zlobou. Ve chvíli, kdy svěříme své bezpráví Pánu Bohu, přestává to být naše osobní věc. Už to není pouze náš problém a soukromé trápení. Sám Bůh si tu věc bere na starost a obhájí nás proti

všem, kteří nám bolestně zasáhli do života. Díky tomu se může postižený člověk zbavit svého oprávněného hněvu a nalézt klid v srdci. S nikým se už nemusíme soudit a hádat. Naši obhajobu převzal sám Bůh. Víc to nemusíme řešit. Pán Bůh se s nimi už porovná a my se můžeme těšit ze života, místo abychom se užírali hněvem.

④ Závěr našeho žalmu je překvapivě radostný. Požehnán buď Hospodin, že vyslyšel mé prosby! Hospodin je síla má a štít můj, mé srdce v něj doufá. Pomoci jsem došel, proto v srdci jásám, svou písní mu budu vzdávat chválu. Kde se v žalmistovi naráz bere takový optimismus a chuť do života? Vždyť ještě před chvílí málem umíral. Odpověď je prostá. Hospodin je Bůh, který pomáhá a který se slitovává. Věřící člověk má proto čtyři důvody k radosti.

Prvním důvodem k radosti je reálná změna k lepšímu, kterou jsme díky Bohu mnohokrát prožili. Myslím, že každý z nás má být v uplynulém roce Pánu Bohu zač vděčný. Mnohé se nečekaně vyřešilo. Mnohá úzkost a strach pominuly. Přišla nečekaná radost a štěstí. Bůh nám zlé věci obrátil v dobré.

U Boží pomoci je však jedna důležitá věc: Nesmíme Pánu Bohu předepisovat, jak a kdy nám má pomoci. Kdo Pánu Bohu dopředu radí, co má udělat, bývá většinou zklamán. Kdo však nechá způsob a čas pomoci na Bohu, bývá naopak mile překvapen, jak vezmou věci nečekaný obrat. Bible na mnoha místech vypráví, jak jsme zbytečně nervózní z toho, že se neděje, co jsme si představovali, a přitom nevidíme, že se připravuje něco nového, krásného a lepšího, než by nás kdy napadlo.

Druhý důvod k radosti pramení z toho, že víra dovede vidět i v docela obyčejných věcech a vztazích Boží pomoc a lásku. Víra totiž vidí svět a život jako jeden celek, takže i malé věci mají svou váhu a význam, protože pocházejí od Boha. Věřit Bohu znamená vážit si zdánlivě samozřejmých věcí. Křesťan se učí být vděčný a zpívá si i tam, kde by si jiní jen stěžovali. A čím častěji člověk děkuje – za denní pokrm, domov, vycházející slunce, práci a rodinu a mnoho dalších „maličkostí“, tím větší má pak i radost ze života, přestože mu řada věcí objektivně schází.

Ano, jsou věci, které nám trvale chybí. Může to být to zdraví, blízký člověk či přátelé. Může to být smysluplná práce, uznání a klidný

Přimlouváme se za naše nemocné. Probouzej v nás trpělivost a laskavost, která nám často dochází, a pomoz nám nalézt slova, která povzbudí a zahojí mnohé rány a zklamání.

Společně tě prosíme: Otče náš...

Amen

POSLÁNÍ

Zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on naději vlévá. Jen on je má skála, má spása, můj nedobytný hrad, mnou nic neotřese. Má spása a sláva je v Bohu, on je má mocná skála, v Bohu mám útočiště. V každý čas v něho doufejte, vylévejte před ním své srdce! Bůh je naše útočiště. (Ž 62,6-9)

POŽEHNÁNÍ

Pán Bůh požehnej a ochraňuj vás. Pán Bůh rozjasni tvář svou nad vámi a buď vám milostivý. Pán Bůh obrať tvář svou k vám
a dej vám svůj časný i věčný pokoj. Amen

PÍSEŇ č. 699 Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí

532. Dej ať se nám dobře doručí

SBÍRKA KAZÁNÍ 2012/2013 II autor: JIŘÍ GRUBER

ÚPRAVY: M. R. VACULÍK

5. 1. 2014